

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/44/2024
Identifikačné číslo spisu:	4421205268
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4421205268.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Ing. H. Q., narodeného X. C. XXXX, O., Ul. P. J. XXXX/XX, zastúpeného spoločnosťou SUCHÝ & PARTNERS s.r.o., Banská Bystrica, Horná 13, IČO: 52 826 791, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska spoločnosť KOLTA, s.r.o., Kolta, Kolta 252, IČO: 00 199 281, zastúpenej spoločnosťou G. Lehnert, s.r.o., Bratislava, Rajská 7, IČO: 31 347 762, o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Cob/84/2024-285 z 30. mája 2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaná m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 56Cb/87/2023-226 zo 17. januára 2024 na návrh žalovanej zo 16. septembra 2022 predmetný spor o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze prerušil podľa § 164 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) do právoplatného skončenia sporov vedených na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-40Cb/76/2021 a B1-25Cb/74/2021.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že pri rozhodnutí vychádzal z návrhu, ktorým žalovaná navrhla predmetný spor o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze Poľnohospodárskeho družstva KOLTA zo 4. októbra 2021 (v dôsledku neskoršej zmeny právnej formy spoločnosti a obchodného mena spoločnosti Poľnohospodárska spoločnosť KOLTA s.r.o.) prerušiť podľa § 164 CSP s poukazom na skutočnosť, že na Okresnom súde Bratislava I prebiehajú súdne spory sp. zn. 40Cb/76/2021 a 25Cb/74/2021 (od 1. júna 2023 vedené na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-40Cb/76/2021 a sp. zn. B1-25Cb/74/2021), v ktorých sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie predmetného sporu. Zároveň žiadala spor spojiť na spoločné konanie s ďalšími spormi o

určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom žaloby v danej veci bolo určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze Poľnohospodárskeho družstva KOLTA (neskôr Poľnohospodárskej spoločnosti KOLTA s.r.o.) zo 4. októbra 2021, ktorého sa domáhal žalobca ako člen družstva z dôvodu, že mu nebola doručená pozvánka na zasadnutie členskej schôdze družstva a až z internetového výpisu z obchodného registra sa dozvedel, že došlo k zmene zapísaných údajov o družstve v obchodnom registri. Podľa Okresného súdu Nitra z obsahu dovtedy vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná primárne namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby dôvodiac, že žalobca v čase konania členskej schôdze družstva nebol členom družstva. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že všetky právne úkony, ktoré mali smerovať k záveru, že žalobca nebol v čase konania členskej schôdze členom družstva vychádzali zo zmluvy o prevode členského podielu uzavretej 10. septembra 2019 medzi spoločnosťou Svoradová a.s. a G., na základe ktorej mal kupujúci nadobudnúť členský podiel v Poľnohospodárskom družstve KOLTA v rozsahu 99,80% a zo zmluvy o úvere uzavretej v ten istý deň medzi spoločnosťami Svoradová a.s. a Novogal a.s., pričom v súdnych sporoch vedených v súčasnosti na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-40Cb/76/2021 a sp. zn. B1-25Cb/74/2021 sa rieši neplatnosť danej zmluvy o prevode členského podielu z 10. septembra 2019 a tiež neplatnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vychádzajúcej zo zmluvy o úvere z 10. septembra 2019 a rovnako neplatnosť niektorých ustanovení zmluvy, ktoré boli podkladom pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Na uvedené právne úkony nadväzoval aj prevod členského podielu žalobcu v Poľnohospodárskom družstve KOLTA na obchodnú spoločnosť EXATA GROUP a.s., a preto rozhodnutím o otázke platnosti, resp. neplatnosti uvedených právnych úkonov v súvisiacich súdnych konaniach sa vyrieši aj otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby v predmetnom spore. Súd prvej inštancie dodal, že nie je možné, aby si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v predmetnom spore vyriešil v spore prejudiciálnym posúdením neplatnosti uvedených právnych úkonov, keďže otázka posúdenia ich platnosti, resp. neplatnosti je predmetom skúmania v iných súdnych sporoch (vedených na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-40Cb/76/2021 a sp. zn. B1-25Cb/74/2021), ktoré boli začaté skôr ako predmetný súdny spor a rozhodnutia v daných veciach budú pre súd záväzné pri rozhodovaní predmetného sporu. Vzhľadom na uvedené Okresný súd Nitra uzavrel, že návrhu žalovanej na prerušenie predmetného sporu podľa § 164 CSP vyhovel a spor prerušil do právoplatného skončenia sporov vedených na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-40Cb/76/2021 a B1-25Cb/74/2021, pretože sa v nich rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie vo veci.

3. O odvolaní žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení sporu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozhodol uznesením č. k. 6Cob/84/2024-285 z 30. mája 2024 tak, že odvolanie žalobcu podľa § 386 písm. a) CSP ako oneskorene podané odmietol. Podľa názoru odvolacieho súdu, odvolanie žalobcu bolo podané až po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty na podanie odvolania, preto ho odmietol bez toho, aby skúmal vecnú stránku napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a jemu predchádzajúce konanie. Dôvodil tým, že podľa obsahu spisového materiálu mal za preukázané, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o prerušení sporu bolo riadne doručené právnomu zástupcovi žalobcu do elektronickej schránky 30. januára 2024 (utorok, pracovný deň), pričom uznesenie obsahovalo správne a riadne poučenie o prípustnosti odvolania a o možnosti jeho podania v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Právny zástupca žalobcu si doručované uznesenie súdu prvej inštancie prevzal 30. januára 2024, ako to vyplýva z elektronickej doručky založenej v súdnom spise na č. l. 231. Keďže nasledujúci deň po doručení uznesenia (31. januára 2024) začala žalobcovi plynúť zákonná 15 dňová lehota na podanie odvolania, jej posledný deň pripadol na 14. február 2024, čo bola streda, pracovný deň. Z elektronickeho potvrdenia o odoslaní podania založeného v súdnom spise na č. l. 240 podľa odvolacieho súdu vyplýva, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení sporu bolo žalobcom podané a súdu prvej inštancie rovnako doručené v elektronickej podobe, platne autorizované podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (viď elektronicnú doručku založenú v súdnom spise na č. l. 241 a 242), až 15. februára 2024, a teda bolo podané oneskorene.

4. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom navrhol, aby

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v zmysle ust. § 449 ods. 1 CSP v celom rozsahu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň si voči žalovanej uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%. Prípustnosť aj dôvodnosť dovolania odôvodnil s poukazom na ust. § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ sa domnieval, že odvolací súd svojim nesprávnym procesným postupom spočívajúcim v nedostatočne zistenom skutkovom stave ohľadom dátumu podania odvolania žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení sporu a následnom odmietnutí odvolania, odňal žalobcovi možnosť uplatňovať jeho procesné práva v civilnom konaní iniciovanom za účelom zabezpečenia účinnej ochrany ohrozených práv. Žalobca je názoru, že miera porušenia jeho procesných práv v spore, v dôsledku nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu, nadobudla značnú, resp. výraznú intenzitu porušenia jeho práva na spravodlivý proces, ktorá zakladá dovolací dôvod v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP. Ozrejmil, že odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení sporu podal už 14. februára 2024 s tým, že navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Ak odvolací súd vo svojej argumentácii zastával názor, že odvolanie žalobcu bolo podané až 15. februára 2024 v elektronickej podobe, autorizované v súlade so zákonom o e-Governmente, a teda ho bolo potrebné ako oneskorene podané odmietnuť, žalobca tvrdí, že z listinných dôkazov, ktoré mal Krajský súd v Bratislave pri rozhodovaní k dispozícii a ktoré tvorili podklad jeho rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že odvolanie žalobcu bolo podané v elektronickej podobe 14. februára 2024, a to zaslaním na e-mailovú adresu súdu, a preto bolo podané riadne a včas. Následne 15. februára 2024 bolo odvolanie v zmysle ustanovenia § 125 ods. 2 CSP dodatočne doručené do elektronickej schránky súdu prvej inštancie (v elektronickej podobe a autorizované v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o e-Governmente). Dovolateľ tiež uviedol, že skutočnosť, že žalobca podal odvolanie včas, t.j. 14. februára 2024, vyplýva aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie, uznesenia č. k. 56Cb/87/2023-243 z 8. marca 2024 o vyrubení súdneho poplatku za spracovanie podania, ktorým súd uložil povinnosť právnomu zástupcovi žalobcu zaplatiť poplatok v sume 20 eur s odôvodnením, že právny zástupca žalobcu zaslal súdu 14. februára 2024 odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení sporu, pričom podanie predložil v elektronickej podobe, a to zaslaním na emailovú adresu súdu. Z odôvodnenia daného uznesenia rovnako vyplýva, že odvolanie bolo dodatočne doručené aj do elektronickej schránky súdu. Na základe vyššie uvedeného má dovolateľ za to, že konanie Krajského súdu v Bratislave o odvolaní žalobcu bolo len formálne, bez náležitého zistenia skutočného stavu veci, preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu dovolateľ považuje za nezákonné, nepreskúmateľné a arbitrárne.

5. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol v zmysle § 447 písm. c) CSP, keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Súčasne si voči žalobcovi uplatnila nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%. Žalovaná argumentovala tým, že napadnuté rozhodnutie zjavne nespĺňa všeobecné predpoklady prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP, pretože sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Dovolaním napadnuté rozhodnutie o odmietnutí odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení sporu ako oneskorene podaného nemožno subsumovať pod všeobecné podmienky ustanovenia § 420 CSP, a preto voči nemu dovolanie nie je prípustné.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§443 CSP) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je prípustné.

7. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa ust. § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na

spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa ust. § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a) až c) citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacím dôvodom (§ 440 CSP), ktorým je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/59/2017 z 8 júna 2017).

11. Podľa ust. § 447 písm. c/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

12. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

13. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP je základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné, to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (porovnaj R 19/2017). Zmysel ustanovenia a motivácia zákonodarcu obmedziť prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia sa dá jednoznačne vyvodiť z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku, v zmysle ktorého „Predkladateľ obmedzuje možnosť podať dovolanie len na meritórne rozhodnutia (rozsudoch výrokoch) a z nemeritórnych rozhodnutí len voči tým, ktorými sa konanie končí (odmietnutie, zastavenie a pod.). Dôvodom je dôsledné a koncepčné uplatňovanie princípu mimoriadnosti opravných prostriedkov v tom zmysle, že na ich uplatnenie nie je právny nárok a navrhovateľ musí splniť prísnejšie podmienky prípustnosti.“ Ak uvedená podmienka nie je splnená, dovolací súd už neposudzuje prípustnosť dovolania z hľadiska existencie dovolateľom namietanej vady zmatečnosti a je irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

14. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Rozhodnutie vo veci samej je preto také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili. Charakteristickým znakom pre rozhodnutie vo veci samej je, že zakladá prekážku veci rozhodnutej (ust. § 230 CSP), na rozdiel od rozhodnutia nemeritórneho, ktoré takéto účinky nemá.

15. Rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, môžu byť rozhodnutiami vo veci samej alebo aj procesné rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, ale neriešia vec samu, vec sama nebola prejednaná. Súd musel vec skončiť procesne, pretože tu existovali také prekážky, pre ktoré vec nemohol prejednať vecne (napr. zastavenie konania pre neexistenciu procesných podmienok; pre späťvzatie žaloby, odvolania; pre neodstránenie väd odvolania a pod.). Zákon výslovne hovorí o skončení konania všeobecne, má teda na mysli také rozhodnutia odvolacieho súdu, v dôsledku ktorých skončí samotné konanie o veci vymedzenej žalobou. Pod skončením konania nemá na mysli len skončenie odvolacieho konania.

16. V prejednávaní veci dovolateľ napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení predmetného sporu do právoplatného skončenia súvisiacich konaní. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal tým, či

rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa atribút rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Vo vzťahu k uvedenému dovolací súd poukazuje na to, že k vylúčeniu účastníka konania (sporovej strany) z realizácie jeho procesných oprávnení nedochádza ani postupom súdu, ktorý konanie prerušil (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo 209/2009 z 13. augusta 2009), ani procesným postupom súdu, ktorý konanie neprerušil (viď rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/185/2009 z 9. septembra 2009).

17. Rozhodnutia súdu o prerušení konania a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania sú procesné rozhodnutia, vo vzťahu ku ktorým je zrejmé, že sa nimi konanie nekončí. Rovnako sa nimi nerozhoduje o právach a povinnostiach strán sporu vo veci samej (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 41/2014 z 30. januára 2014); takéto rozhodnutia majú iba procesnoprávne dôsledky a len pre určité štádium konania, nejde o rozhodnutia vo veci samej, ktoré by do práv a povinností účastníkov konania zasahovalo konečným spôsobom. V dôsledku uvedeného ani rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým odmietol odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení sporu do právoplatného skončenia súvisiacich konaní nemôže byť považované za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Po vydaní tohto uznesenia a po právoplatnom skončení súvisiaceho konania bude konanie o samotnom návrhu vymedzenom žalobou pokračovať až kým súd o ňom nerozhodne. Dovolací súd tak dospel k záveru, že v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu o odmietnutí oneskorenie podaného odvolania žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania dovolaciemu prieskumu podrobené byť nemôže, pretože nespĺňa atribút vyžadovaný ustanovením § 420 CSP.

18. Keďže prípustnosť dovolania žalobcu podľa ust. § 420 písm. f) CSP nie je daná, dovolací súd dovolanie podľa ust. § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

19. Úspešnej žalovanej dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP) po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.